

Motion till riksdagen 2018/19:1109

av Erik Bengtzboe (M)

Oberoende granskningsinstitut

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att inrätta ett granskningsinstitut vars uppgift är att granska politiska förslag och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Riksdagens möjligheter att opartiskt och kontinuerligt utvärdera förslag och reformer är avgörande för att riksdagsledamöter och andra förtroendevalda över landet ska kunna fatta så välinformerade beslut som möjligt. Delvis med anledning av detta finns idag en rad stödfunktioner som granskar regeringens förslag, såsom Regelrådet och Lagrådet, och krav på konsekvensanalyser vid framläggning av propositioner. Under den föregående mandatperioden har dock respekten för dessa instansers utlåtanden eroderats, vilket riskerar att medföra konsekvenser för förtroendet för politiken. Om regering och riksdag inte ens tar hänsyn till sina egna experter så faller ett stort ansvar för utfallen på politiken. Åtgärder för att stärka dessa granskningsinstanser är därför viktigt.

De granskningsinstanser som idag finns är dock begränsade till omfång och illa skickade att hantera osäkra parlamentariska lägen där inte bara regeringens politik behöver utstå granskning innan den omformas till skarp lagstiftning. I exempelvis Nederländerna och Storbritannien finns därför institut med uppgift att granska budget och övriga förslag från samtliga politiska partier. Således avkrävs seriositet i förslag och beräkningar från samtliga partier, och en saklig debatt om inriktning av och effektivitet i föreslagna åtgärder kan därför istället ta vid. Sveriges riksdag och regering bör undersöka möjligheten att inrätta en sådan instans, som löpande kan granska de ekonomiska grunderna för och förväntade effekterna av samtliga riksdagspartiers motioner som läggs på riksdagens bord.